REEKS I

A
Sigebert
Koning van Keulen of wel Koning der Oost- of Ripuarische Franken † 508.
Trouwt ** uit het Gallo-Romeinse Huis Anicii.

In 496 raakte hij gewond aan zijn knie in de strijd tegen de Alamannen in de bossen van Zülpich. Hij droeg sindsdien de bijnaam “de Manke”. De wijze waarop en waarom hij stierf, wordt beschreven bij B.
De Ripuarische of Rheinische Franken vestigden zich in de eerste helft van de vijfde eeuw aan de oostzijde van de Rijn. Keulen kwam in hun handen en zij bezetten de streek tussen Koblenz, Trier en Metz. Omstreeks 440 plunderden zij de stad Trier.
Toen de Romeinse macht in betekenis afnam, trokken de Ripuarische Franken met de Salische Franken mee naar het zuiden. Hun gebied werd Francia Rinensis genoemd en de voornaamste residentie van hun vorsten was Keulen. De Romeinse veldheer Aetius trok ten strijde tegen deze invallers en sloot met hen een verdrag waarbij hij in ruil voor het gebied waar zij zich wilden vestigen, aan de Franken de verdediging van de middenloop van de Rijn toevertrouwde.
De Ripuarische Franken vormden met verschillende West-Germaanse stammen waaronder de Tencteren, Sugambriërs, Cherusken en Chatten een stamverband.

Het grondgebied van de Ripuarische (Rheinische) Franken werd gevormd door het gehele Rijngebied, het gebied ten oosten van de Maas en het gebied langs de Moezel. In de Lage Landen heersten de Ripuarische Franken over het gebied boven de Benedenrijn (de Betuwe en Hamaland).

De naam Ripuarisch is afgeleid van het Romeinse woord ripa = (rivier-)oever hetgeen betrekking heeft op het feit dat de Ripuarische Franken zich vestigden aan de rivier de Rijn.

De verstandhouding tussen deze twee grote stamverbanden met elk een eigen vorst, was over het algemeen goed. De door de stam tot leider verkozene werd, zoals dat de gewoonte was bij de Galliërs en de Germanen, door zijn eigen soldaten op een schild gehesen en door hen uitgeroepen tot hun vorst. Het mooiste bewijs van hun toen nog goede verstandhouding is gelegen in het feit dat Sigebert, de Ripuarische Frankenkoning van Keulen, in 496 de hulp inriep van Clovis, de Salische Frankenkoning om de hem bedreigende, langs de Rijn naar het noorden oprukkende Alamannen, te kunnen weerstaan.
Toen Clovis met medewerking van zijn bloedverwant Chlodérik, de Visigoten onder Theoderik bij Vouillé had verslagen (507), schreef hij Chlodérik een geheime brief waarin hij deze voorstelde om zijn oude vader Sigebert te vermoorden in ruil voor het koningschap en zijn vriendschap. Chlodérik ging hier op in, vermoordde zijn vader, besteeg de troon en meldde dit heugelijke feit aan Clovis. Deze stuurde als antwoord een aantal van zijn mannen die Chlodérik om het leven brachten. Zo werd Francia Rinensis, zoals het rijk der Ripuarische Franken genoemd werd (het gebied aan de middenloop van de Rijn met de stad Keulen), bij het rijk van de Salische Franken ingelijfd.
Aangezien de Ripuarische Franken Arianen waren, in tegenstelling tot de katholieke Salische Franken, kon Clovis deze actie met volledige steun van de bisschoppen ondernemen. Chlodérik was gehuwd met een edelvrouw uit het huis der Agilolfingen, het huis van de hertogen van de Bajuwaren die zich rond 500 in Beieren hadden gevestigd. De Ripuarische Franken waren minder geromaniseerd dan de Salische Franken en hun vorstendom behield binnen het Frankische rijk zijn eenheid. In de 7e eeuw werd hun gebied bekend onder de naam Austrasia en kreeg ook weer een eigen Merovingische koning.
Kind hieruit:
Chlodéric, volgt B.

B
Chlodéric
Koning van Keulen of wel Koning der Oost- of Ripuarische Franken † 509.
Trouwt ** uit het Huis der Agilolfingen.

Toen Clovis I met medewerking van zijn bloedverwant Clodéric de Visigoten onder Theoderik bij Vouillé verslagen had (507), schreef hij Clodéric een geheime brief waarin hij voorstelde zijn vader om te brengen aangezien deze te oud en ongeschikt was om te regeren. Hij kon dan niet alleen een koninkrijk verwerven maar tevens op de vriendschap van Clovis rekenen. Clodéric verleid door zijn hebzucht, nam dit aan, liet zijn vader vermoorden terwijl deze zijn siësta hield in het bos van Buchau, besteeg de troon en meldde het heugelijke feit aan Clovis. Deze stuurde als antwoord een aantal van zijn mannen om de schatkist van Clodéric te controleren. Toen deze laatste zelf zijn bezittingen aanschouwde, werd hij met een bijlslag van één van de aanwezigen gedood. Clovis breidde op deze wijze zijn rijk ten oosten van de Rijn uit.
Trouwt ** uit het Huis der Agilolfingen.
Gestorven in 509. Verwant aan de Agilolfingen. Bisschop Agilulf van Metz (ca. 601) beschreef dat zij van Gallo-Romeinse afkomst was. Ook is bekend dat hij een oom was van Arnoald, bisschop van Metz in 611. Deze afkomst kan alléén via de mannelijke lijn lopen aangezien de Agilolfingen Franken waren.
Dit leidde Settipani tot de conclusie dat de grootmoeder van Arnoald een dochter was van Chlodéric, wiens Agilolfingen afkomst dan loopt via haar grootvader van moederszijde, die als nazaat Garibald I van Beieren had. De eerst bekende Agilolfingen, Agilulf is dan als broer van Ansbert eveneens een oom van Arnoald. Dit brengt ons bij de Frankische prinses die we zochten als vrouw van Chlodéric en moeder van Dode. De Gallo-Romeinse afkomst van de bisschop is dan afkomstig van Ferreol, echtgenoot van Dode.
Kind hieruit:
Munderic, volgt C.

C
Munderic
Pretendent voor de Austrasische troon † na. 532.
Trouwt Athemia Perthois.

Gregorius van Tours gaf ons veel gedetailleerde informatie over Munderic. Hij toonde aan dat Munderic deel uit maakte van de Merovingische familie mede omdat Thierry hem de helft van zijn koninkrijk kon beloven. Dit maakt Chlodéric als zijn vader waarschijnlijker. In de twaalfde eeuw werd de biografie van St. Gondulf, bisschop van Tongeren geschreven die ons overleverde dat Munderic een broer was van hertog Bodegisel, zoon van de betreurde Munderic, oom van St. Arnulf waardoor de positie van Munderic bevestigd werd. Op een dag gedurende de regering van Thierry I verhief Munderic zich en verklaarde voortaan de koning niet meer te dienen aangezien hij zelf net zo veel recht op die troon had. Hij verzamelde een aantal mensen om zich heen die hem trouw zwoeren. Thierry probeerde hem vervolgens met valse beloften te paaien en bezwoer hem zelfs een deel van het koninkrijk te geven indien hij zijn claim waar kon maken. Munderic wilde zich echter niet overgeven en Thierry had geen andere keus dan een leger bijeen te roepen en Munderic aan te vallen. Deze had niet de middelen om hetzelfde te doen en verschanste zich in Vitry-le-Brûlé sur Marne waar hij gedurende zeven dagen een beleg weerstond. Uiteindelijk zond Thierry Aregisel als afgezant die hem een vrijgeleide beloofde als hij zich overgaf. Munderic stemde hierin toe en werd prompt gedood maar niet nadat hij zelf velen omgebracht had waaronder de verrader.
Trouwt met Athemia Perthois.
Kind hieruit:
Mummolin van Soissons, volgt D.

D
Mummolin van Soissons
Hofmeier in Neustrië † na 566.
Trouwt ** van Angoulème.

Hij werd genoemd in een gedicht van zijn tijdgenoot Fortunat die vertelde dat hij iemand was van hoge geboorte en tot de hoogste rangen van het hof behoorde. Hij werd geïdentificeerd als Mummolin van Soissons, vader van hertog Babon en Bodogisel, beiden ambassadeur te Byzantium in respectievelijk 584 en 589. Dit betekent dat hij (of een naamgenoot) ambassadeur was in Byzantium in 539.
De naam Mummolin is van Gallo-Romeinse oorsprong. Niet vreemd gezien de periode waarin hij leefde. Hier wordt tevens opgemerkt dat de Karolingers in de mannelijke lijn afstammen van prinsen en edelen die onder Clovis I hun invloed verloren. Of dit nu afstammelingen waren van Thüringse, Suavische, Bourgondische of Frankische koningen; zij verloren hun invloed maar bleven min of meer lid van de locale adel of waren zelfs Gallo-Romeinse notabelen of legeraanvoerders. Hun dood kon een reden van vermelden zijn b.v. Mundéric, Sigibald, Sigulf bij de Franken, de zoon van Bertaire bij de Thüringers, Willibald en Alethée bij de Bourgondiërs. De verdere familie werd dan niet meer genoemd en verdween uit de geschiedenis om soms in de VIIe eeuw weer op de voorgrond te treden.
Trouwt met ** van Angoulème, zuster van Aunulf, hertog van Angoulème. Haar grootvader zou een prins uit Thüringen zijn geweest, tevens de vader van Arnegonde en Ingonde, beide echtgenotes van Clotaire I, koning der Franken.
Kind hieruit:
Bodogisel, volgt E.

E
Bodogisel
Ambassadeur te Byzantium † 589.
Trouwt Chrodoare (Ste. Oda) van Amay uit Suavië.

Gestorven te Carthago in 589, ambassadeur te Byzantium ca. 589. Omdat we weten dat de vader van St. Arnulf Bodogisel heet, blijft de kwestie om deze nader te identificeren omdat er namelijk verschillende edelen met die naam bekend waren in de VIe eeuw:

A Bodogisel, patriciër in de Provence, vervolgens hertog in Austrasië. Trouwde vóór 566 met Palatina, dochter van Gallomagnus, bisschop van Troyes. Hij stierf op hoge leeftijd in 585. Zijn nalatenschap kwam aan zijn zoons.
B Bodogisel, een Austrasische edelman, broer van hertog Babon, zoon van Mummolin van Soissons, ambassadeur te Byzantium in 589. Maakte een stop in Carthago waar hij door de bevolking werd omgebracht.
C Bodogisel, hofmeier. Hij werd in 581 door Childebert aangezocht als opvolger van Domnole voor het diocees Mans. Hij trouwde met Magnatrude van wie hij een dochter had. Hij had eveneens verschillende broers waaronder Nectaire, echtgenoot van Domnola, dochter van Victor, bisschop van Rennes. Hij was misschien dezelfde Bodogisel of een nauwe bloedverwant van de Bodogisel die diaken was in 576 te Tours en later bisschop van Angers.
D Bodogisel, echtgenoot van Sancia. Hij gaf aan St. Bertrand, bisschop van Mans (586-632), landgoederen in Fontaines en Sarthe. Hij leefde nog in 616.

Bodogisel A valt af wegens de leeftijd; gestorven in 585 op zeer hoge leeftijd en hij had een zoon die kon erven. Dus was die zoon niet geboren in 580/5 zoals St. Arnulf.
Bodogisel C valt af aangezien hij alleen een dochter had.
Bodogisel D lijkt weinig waarschijnlijk aangezien Bertrand een deel van zijn goederen vermaakte aan St. Arnulf en zeker opgemerkt zou hebben dat deze een zoon van Bodogisel was.
Wat Bodogisel B betreft: de naam Mummolin kwam in vele, hoewel vaak foute genealogieën van St. Arnulf voor. Zijn sterfjaar past goed bij het geboortejaar van St. Arnulf. Terwijl bovendien bekend was dat de moeder van St. Arnulf jong weduwe werd.
Naar Bodogisel B gaat daarom Settipani's voorkeur uit.
Trouwt met Chrodoare (Ste. Oda) van Amay uit Suavië.
Abdis van Amay na 589- vóór 634. Er waren veel twijfels rond zowel haar naam als het bestaan van het klooster van Amay. Er bestond echter het testament van Adalgisel Grimon, diaken te Verdun waarvan de echtheid boven twijfel verheven was, waarin hij beschreef dat zijn zuster Ermentrude, zijn broer Adon, zijn neef hertog Babon en zijn tante van vaderszijde begraven waren in Amay. In 1977 werd bij opgravingen in Amay een graf gevonden van "de nobele Chrodoare, abdis van Amay". Dit betreft zeker Ste. Ode en de tante van Adalgisel. Het eerste gegeven omtrent de moeder van St. Arnulf kwam van Ummon, schrijver uit de IXe eeuw die preciseerde dat ze uit Suavië (van de stam der Alamannen) afkomstig was. "Het leven van Ste. Ode" uit de XIIIe eeuw bevatte een tekst dat Bodogisel als vader van St. Arnulf noemde en tevens Bodogisel als echtgenoot van Ste. Ode. In een ander geschrift uit de XIe/XIIe eeuw werd Ode van Suavië als moeder van de bisschop van Metz genoemd. Dit bevestigde enigszins de hypothese maar helaas ontbrak een referentie aan Amay.
Kind hieruit:
Arnulf, volgt F.

F
Arnulf
Bisschop van Metz † ca. 640.
Trouwt Dode van Saksen.

Geboren 580/5, gestorven op 18-07 in ca. 640. Bisschop van Metz 614-629. **Met enige zekerheid is door historici vastgesteld dat hij de oudst bewezen mannelijke voorvader van Karel de Grote is.** Hij werd geboren in Austrasië en was een telg van een adellijk geslacht. Werd jong naar het hof gestuurd waar hij onderwezen werd door de hofmeier Gundulf. Werd benoemd tot "domesticus" en paltsgraaf en trouwde in die tijd met een jonge adellijke vrouw met wie hij twee kinderen had.
Hij wist met Pepijn de oude koning Clotaire over te halen in te grijpen in Austrasië met het doel Brunhilde gevangen te nemen. Na de overwinning verkreeg hij het episcopaat van Metz en werd één van de belangrijkste raadgevers van Clotaire, hetgeen zich continueerde in 621 toen Clotaire zijn zoon Dagobert als vorst van die regio installeerde. Echter toen Dagobert in 629 het gehele rijk erfde, ontstond er een breuk tussen de koning en Arnulf die zich ontheven van zijn functies samen met zijn vriend Romaric en zijn neef Bertoul terugtrok in Habendum. Hij stierf zonder opnieuw in de gunst van de koning te komen.
Trouwt met Dode van Saksen.
Religieuze te Trier. Zij zou zich in het convent te Trier hebben teruggetrokken toen Arnulf bisschop van Metz werd.
Kind hieruit:
Ansegisel, volgt G.

G
Ansegisel
Hertog van Brabant † ca. 662.
Trouwt Begga van het Haspengouw.

Geboren ca. 610, gestorven in ca. 662, "domesticus". Het enige document dat Ansegisel noemt, samen met zijn broer Choldulf, is een oude akte uit 648 van de abdij van Stavelot-Malmédy opgesteld door koning Sigebert III waarin deze Ansegisel benoemd tot "domesticus", een positie vlak achter de hertogen. Het was bekend dat hij getrouwd was met Begga, dochter van Pepijn de Oude. Ook bestond er een legende in de kronieken van Xanten dat Ansegisel een vondeling "Gondoin" opvoedde die uiteindelijk zijn pleegouders wilde doden. Dat lukte hem wel bij Ansegisel maar Begga wist te vluchten. Dit verhaal was onzin. Het is echter wel duidelijk geworden dat Ansegisel vermoord werd door een Gondoin, hertog in Austrasië in 669, getrouwd met Wulfegunde, dochter van Wulfoald, die hofmeier was van 662 tot 680. Deze Gondoin was ongetwijfeld de kleinzoon van een machtige naamgenoot, genoemd tussen 614 en 665, gelieerd aan hofmeier Odo die op zijn beurt vermoord werd door Grimoald, zwager van Ansegisel. De gehele zaak wordt nu geïnterpreteerd als een vendetta tussen twee concurrerende families.
Trouwt met Begga van het Haspengouw.

Geboren 615/20, gestorven op 17-12-693. Abdis van Andenne vanaf 691. Na het overlijden van haar echtgenoot Ansegisel, trok zij zich terug in de abdij van Nivelles, gesticht door haar moeder Itta met haar zuster Gertrude als eerste abdis, overleden in 660. Zij had een gelofte afgelegd een klooster te stichten en vond de eerste jonge vrouwen die haar wilden volgen te Nivelles. Met hen bouwde ze het klooster van Andenne waar zij overleed.
Kind hieruit:
Pepijn van Herstal, volgt H.

H
Pepijn van Herstal
Hofmeier † 714.
Trouwt 2e Alpaïde.

Geboren ca. 645, gestorven te Jupile sur Meuse op 16-12-714. De naam "Van Herstal" is afkomstig van één van zijn landgoederen. Zijn leven werd beheerst door voortdurende strijd, eerst om de macht later om de vergroting van het Frankische rijk.
Hij trad pas op de voorgrond in 680 toen hij bij de dood van de koning van Austrasië met hertog Martin van Champagne (in tegenstelling tot eerdere theorieën, noch zijn broer noch zijn neef) een overheersende positie verwierf. Austrasië, sinds enige jaren onder het juk van Neustrië, kwam in opstand maar Ebroïn, de hofmeier van Austrasië was hen te sterk. Pepijn en Martin vluchtten verschillende kanten op. Martin verschanste zich in Laon en werd het eerste aangevallen. Ebroïn wist hem over te halen zich met zijn leger aan zijn zijde te scharen maar vermoordde allen zodra de stad zich opende. Kort daarop werd Ebroïn vermoord door een edelman Ermenfried die direct naar het hof van Pepijn vluchtte aldus voedsel gevende aan het gerucht dat Pepijn de aanstichter van de moord was. Ebroïn's opvolger Warraton sloot vrede met Pepijn. Deze vrede was echter van korte duur. Gislemar, zoon van Warraton, verdreef zijn vader en voerde opnieuw oorlog. Pepijn werd verslagen bij Namen maar toen Gislemar meteen daarna overleed, keerde Warraton terug als hofmeier en het werd opnieuw vrede. Bij Warraton's overlijden in 686 nam zijn schoonzoon Berchaire zijn positie in en op aandringen van de weduwe van Warraton, Ansflède, viel hij Pepijn opnieuw aan. Ditmaal wist Pepijn echter een eclatante overwinning te behalen bij Tertry 687 hetgeen hem de macht over Austrasië gaf. Berchaire leefde weliswaar nog enkele jaren (tenminste tot oktober 688) en pas bij zijn dood nam Pepijn de positie van hofmeier van koning Thierry III van Austrasië in en plaatste één van zijn getrouwen, Norbert, op zijn positie in Neustrië. In 700 vervangen door Grimoald, zoon van Pepijn terwijl een tweede zoon Drogo, Bourgondië ging regeren met de titel hertog van Champagne. Pepijn was nu op het toppunt van zijn macht aanbeland. Ofschoon de Merovingische koning in naam regeerde, nam Pepijn uiteindelijk de beslissingen. Regelmatig ontstonden er problemen aan zijn grenzen en de rest van zijn leven vocht hij met wisselend succes tegen de Saksen, Friezen en Alamannen.

Het privé-leven van Pepijn werd bepaald door familiedrama's.
Trouwt 1e in 691 met Plectrude (afkomstig uit één van de machtigste families van Austrasië).
Kinderen hieruit:
Drogo en Grimoald.
Trouwt (?) 2e met Alpaïde.
Kinderen hieruit:
Karel en Childebrant.

Tussen Plectrude en Alpaïde, elk met hun eigen aanhang, heerste een enorme haat hetgeen culmineerde rond 705 met de moord op de prelaat van Luik, St. Lambert, aanhanger van Plectrude. Kort daarop stierf Drogo en in april 714 werd Grimoald gedood op de graftombe van St. Lambert. Tegen het einde van zijn leven stond Pepijn geheel onder de invloed van Plectrude en benoemde als opvolger een bastaardzoon van Grimoald mede als wraak voor de moord op Grimoald. Dit ten koste van de zoons van Alpaïde en de vier zoons van Drogo die waarschijnlijk niet onschuldig waren aan deze moord. Deze fragiele opvolging had desastreuze gevolgen kunnen hebben voor de opbouw van het rijk, ware het niet dat Karel, zoon van Alpaïde, kort na Pepijn's dood wist te ontsnappen.
Van Alpaïde, Alpaïs of Chalpaïs is niet veel bekend behalve dat zij reeds de tweede vrouw van Pepijn zou zijn geweest toen die nog getrouwd was met Plectrude. De theorie dat zij eerder een concubine was dan zijn echtgenote, lag natuurlijk voor de hand. Zij werd door verschillende bronnen genoemd o.a. de kroniek van Frédégaire waarin ze beschreven wordt als "noble et charmante". Maar aangezien deze kroniek geredigeerd werd door Childebrant, broer van Karel Martel, is dit amper objectief te noemen. Uit een tweede biografie van St. Lambert zou blijken dat deze kerkvorst Pepijn regelmatig zijn huwelijk met Alpaïde verweet omdat Plectrude nog leefde. Reden dat deze vermoord werd op aanstichten zelfs van Alpaïde. Het vervolg laat zich lezen als een "bloedige" roman. Echter een uit die tijd daterende eerdere biografie van St. Lambert gaf aan dat Lambert vermoord werd door handlangers van Dodo als wraak voor de moord op Dodo's ouders op instignatie van Lambert. Alpaïde werd hierin wel genoemd als rechtmatige echtgenote van Pepijn maar zonder haar op enigerlei wijze bij de moord te betrekken.
Kind uit 2e huwelijk (?) o.m.:
Karel Martel, volgt I.

I
Karel Martel
Hertog der Franken † 741.
Trouwt 1e Rotrude.

Geboren ca. 690, gestorven te Quierzy op 22-10-741. Hertog der Franken 717-741. Zijn moeder Alpaïde was de tweede vrouw van Pepijn van Herstal. Zijn stiefmoeder Plectrude nam direct de teugels in handen bij het overlijden van Pepijn terwille van haar zoon Théobald en sloot Karel op.
Neustrië kwam, door Pepijn in 687 onderworpen, direct in opstand en versloeg Plectrude vernietigend waardoor Austrasië ernstig bedreigd werd. Dit was het moment (714) dat Karel wist te ontsnappen, een leger vormde en de Neustriers aanviel met desastreus resultaat. Overigens de enige maal in zijn leven dat hij een slag verloor. Na een eerste overwinning in 716 volgde een grote slag op 28-05-717 te Vinchy tegen de koning van Neustrië, Chilperic II. Daarna was Karel heer en meester in Francië. Plectrude werd in een klooster opgeborgen, waar we elk spoor van haar verliezen.
Karel voerde zijn gehele leven strijd. In 718 onderwierp hij de Saksen. In 719 de Friezen met de inname van Utrecht. In datzelfde jaar versloeg hij nogmaals Neustrië dat ditmaal bijgestaan werd door Eudes van Aquitanië. Karel prefereerde om hofmeier te blijven en handhaafde Chilperic II op de troon. Hij erkende diens opvolger Thierry IV en wist Austrasië en Neustrië te verenigen.
Hij stimuleerde de kerk en de evangelisatie en installeerde verschillende bisschoppen waaronder zijn zoon Gewileb in Mainz en Gregorius in Utrecht. In 724 overleed zijn vrouw Rotrude en hertrouwde hij Suannachilde, nicht van Odillo, hertog van Beieren.
Inmiddels waren de Saracenen aan hun opmars in Spanje begonnen (711) die rond 720 in veroveringstochten aan de andere zijde van de Pyreneeën resulteerden. Eudes van Aquitanië wist bij Toulouse een krappe overwinning te behalen maar toen de heilige stad Tours werd bedreigd, riep hij de hulp van Karel in. In 732 volgde de beroemde slag bij Poitiers waar Karel de Saracenen tot staan wist te brengen. Drie jaar later stierf Eudes en Karel wist zijn opvolger Hunaud met geweld onder zijn invloed te brengen. Van 736 tot 738 veroverde hij Bourgondië, de Provence en Marseille. Zijn macht was inmiddels zo groot dat bij het overlijden van de Merovingische koning Theoderic IV in 737, hij niet de moeite nam deze te vervangen. Bij zijn dood verdeelde hij zijn rijk onder zijn drie zonen: Karloman kreeg Austrasië, Alamannië en Thüringen, Pepijn kreeg Neustrië, Bourgondië, de Provence en de Moezelgouw en Griffon (zoon uit zijn huwelijk met Suannachilde) kreeg een stuk land in het centrum van het rijk toebedeeld.
Bovengenoemde Plectrude zou een dochter geweest zijn van de senechal Hugobert en Theodrada en een zuster van Irmina getrouwd met Chariveus, de schoonouders van Berthe van Prüm.
Trouwt 1e met Rotrude
Trouwt 2e met Suannachilde.

De eerste vrouw van Karel Martel en de moeder van Pepijn wordt niet in de oude annalen genoemd. Met uitzondering van de dood van een zekere Rotrude in 724 hetgeen automatisch inhield dat het een persoon van grote importantie was. Mede door de timing van Karel's tweede huwelijk kan worden aangenomen dat deze Rotrude de eerste vrouw van Karel Martel was.
Kind uit het 1e huwelijk:
Pepijn de Korte, volgt J.

J
Pepijn de Korte
Koning der Franken † 768.
Trouwt Berthe van Laon.

Geboren ca. 714, gestorven te St. Dénis op 18 of 24 september 768. Koning van Frankrijk 751-768. Hij werd gedoopt te Utrecht door St. Willibrord, aartsbisschop van Utrecht.
Deelde aanvankelijk de regering met zijn oudste broer Karloman. Installeerde Childeric III op de troon. Onderwierp Aquitanië en trok met zijn broer verder tot aan de oevers van de Inn (743). Na het intreden in het klooster van zijn broer Karloman (747), alleen hofmeier. Maakte reeds met Karloman een begin met diverse kerkhervormingen en schoot de paus te hulp tegen de Lombarden. Hij zond in 751 twee getrouwen, Fulrad en Bouchard, naar Rome om op diplomatieke wijze te informeren hoe paus Zacharias stond t.o.v. zijn eventuele koningschap en ontving het beroemde antwoord: " het lijkt mij beter diegene koning te maken die de koninklijke macht bezit dan diegene die die macht niet bezit." Hierop verzamelde hij zijn raad der edelen in november 751, sloot Childeric op in de abdij St. Bertijn en werd tot koning gekozen. De echte erfgenaam Thierry werd in het klooster Fontenelle weggestopt. Van Thierry en zijn vader werd niets meer vernomen. Na zijn kroning, 756-760, voerde hij oorlog met de Saksen die uiteindelijk onderworpen werden door zijn zoon, daarna met Beieren waar hij zijn halfbroer Griffo verjoeg en de vazalliteit van Tassilo III accepteerde. Hij onderwierp tenslotte Aquitanië. Verbeterde de rijksadministratie en hervatte ook de reorganisatie van de kerk. Hij startte hiermee zo een aantal acties op die een vervolg kregen. Latere historici noemden deze periode de "Carolingische Renaissance".
Trouwt met Berthe van Laon.

Gestorven te Choisy-au-Bac op 12-06-783. Huwt Pepijn volgens de annalen van Prüm 743/44. Deze annalen zijn betrouwbaarder dan andere bronnen die met verschillende data komen. In 753 ondernam paus Stephanus II de reis naar Gallië om de hulp van de koning in te roepen tegen de Longobarden. Bij deze gelegenheid werden Pepijn, Berthe en hun twee zonen op 28-07-754 in de basiliek van St. Dénis gezegend waarbij door de paus de banvloek werd uitgesproken over een ieder die de macht in het rijk zou grijpen en niet tot hun geslacht behoorde. Berthe werd nauwelijks meer genoemd tijdens haar huwelijk met Pepijn behalve toen het huwelijk met Pepijn snel verslechterde en in 762 moest paus Paulus I ingrijpen om Pepijn van een scheiding af te houden. Des te meer liet zij zich gelden tijdens de regering van haar zoons door haar sterke sympathie voor de Longobarden. Reden van Karel's huwelijk met de dochter van de Longobardische koning. Zij verloor snel invloed toen Karel een andere koers ging varen.
Kind hieruit:
Karel de Grote, volgt I.

I
Karel de Grote
Keizer der Franken † 814.
Trouwt 3e Hildegard (Houdiard) van Alamannië.

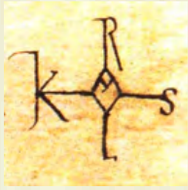

Geboren bij Aix-la-Chapelle op 02-04-748, gedoopt door Bonifatius, aartsbisschop van Mainz. Karel en zijn broer Karloman volgen hun vader Pepijn samen op waarbij Karel in hoofdzaak Neustrië, Bourgondië en de Provence krijgt en Karloman Austrasië. Beiden worden gezalfd op 09-10-768, Karel te Noyon en Karloman te Soissons. Na de dood van Karloman in 771 en onder het passeren van diens minderjarige zonen, wordt Karel de enige koning der Franken. Hij wordt dan wederom gezalfd te Corbeny. Na een geslaagde veldtocht tegen zijn ex-schoonvader, de koning der Longobarden, volgt in 774 zijn proclamatie tot koning der Longobarden. Karel was reeds met zijn vader Pepijn gezalfd tot koning te Saint-Denis op 28-07-754 en tevens door paus Stephanus II verheven tot "patricius Romanorum" maar deze titel voert hij pas na zijn overwinning op de Longobarden. Door paus Leo III tot keizer gekroond te Rome op 25-12-800. Laat dan zijn "patricius"-titel vallen. Zijn uiteindelijke titulatuur wordt: "Karolus serenissimus augustus a Deo coronatus magnus et pacificus imperator Romanum gubernans imperium et per misericordiam Dei rex Francorum et Longobardorum". Zijn (westers) keizerschap wordt in 812 door de Oostromeinse "basileus" Michael I Rhangabe erkend. Karel de Grote overleed te Aken op 28-01-814, begraven in de Dom aldaar.
Hij had 4 echtgenotes en 6 concubines:
1. In ca. 768 een relatie met de Frankische Himiltrudis van Amautru.
Kinderen hieruit:
    a. Alpais (?).
    b. Pepijn.
2. Trouwt in 769 met een dochter van koning Desiderius der Longobarden en Ansa.
Karel verstootte haar echter in 770 of begin 771 en stuurde haar terug naar haar vader.
3. Trouwt vóór 30-04-771 met Hildegard (Houdiard) van Alamannië, geboren te Schwaben op 04-05-758, overleden te Thionville (Moselle) op 30-04-783, begraven in de kerk van de abdij Saint-Arnoul van Metz (Moselle), dochter van Gerold I, Frankisch graaf [in de Vinzgouw] en Imma (Emma, Emme), dochter van de Alamannen-graaf Hnabi, achterkleindochter van hertog Godfried. Zij vergezelde Karel naar Italië in 773 en 781.

Karel wilde haar zo graag tot vrouw hebben dat hij zijn vorige vrouw zonder geldige aanleiding verstootte en daarmee ook zijn bondgenootschap met de Longobarden om zeep hielp maar het politieke belang van Hildegard als lid van een prominente Schwabische familie was misschien groter. Ook was Hildegard volgens heersende opvattingen te jong om te trouwen (ze was 13) en zeker te jong om direct al kinderen te krijgen (ze kregen hun eerste kind toen ze 14 was). Hun huwelijk werd dan ook algemeen als ongeldig beschouwd totdat de paus als wederdienst voor de politieke hulp van Karel in 774 (dus na 3 jaar) het huwelijk alsnog erkende.
Zij richtte vele kloosters en kerken op. Zo stichtte zij onder meer de abdij van Kempten. Hildegard is zalig verklaard. Haar feestdag is op 30 april. Zij is de patroon van de zieken.
Na 12 jaar huwelijk en 9 zwangerschappen stierf Hildegard in het kraambed. Kort voor haar dood heeft ze nog een schenking gedaan aan de abdij van St. Arnulf in Metz. Ook Karel schenkt deze abdij een hof op de dag na haar overlijden. Hildegard werd daar begraven.

Kinderen hieruit:
- c. Karel, de jonge.
- d. Adelais.
- e. Hrothrudis.
- f. Pepijn.
- **g. Lodewijk I de Vrome, volgt II.**
- h. Lotharius.
- i. Bertrade of Berta.
- j. Gisela.
- k. Hildegardis.

4. Een relatie met een onbekende vrouw.
Kind hieruit:
- L. Chrothais.

5. Trouwt te Worms in oktober 783 met de Oost-Frankische Fastrada (Fastrée), overleden te Frankfurt aan de Rijn op 10-08-794, begraven in de basiliek van St. Albanus te Mainz, dochter van Radolf graaf van Franconië.
Kinderen hieruit:
- m. Theodrada.
- n. Hiltrudis.

6. Trouwt tussen 794 en de herfst van 796 met de Alamaanse Liutgardis (Liedgarde, Liégeard), overleden op pelgrimstocht te Tours (Indre-et-Loire) op 04-06-800 en begraven in de kerk van Saint-Martin te Tours.
7. Een relatie met Madelgardis (Mathalgarde), gezien de naam mogelijk familie van de edele Vincent Madelgaire, overleden 677.
Kind hieruit:
- o. Rothildis.

8. Een relatie met de Saksische Gerswindis.
Kind hieruit:
- p. Adeltrudis.

9. Een relatie met Regina (Régine, Reine) in 800.
Kinderen hieruit:
- q. Drogo.
- r. Hugo.

10. Een relatie met Adelindis in 806.
Kind hieruit:
s. Theodoricus.

II
Lodewijk I de Vrome
Keizer der Franken † 840.
Trouwt 2e Judith Welfsdr. van Beieren.

Geboren bij Poitiers tussen 16 april en de herfst van 778. Door paus Hadrianus I tot koning van Aquitanië gezalfd te Rome, Pasen 15-04-781. Na de dood van zijn oudere broers Karel en Pepijn door zijn vader tot keizer gekroond en als mederegent aangesteld te Aken op 11-09-813. Alleenheerser vanaf 28-01-814. Laat zich door paus Stephanus IV opnieuw tot keizer kronen te Reims op 28-10-816. Ontwerpt in Aken juli 817 een regeling van de toekomstige verdeling van zijn rijk (Ordinatio Imperii) welke hij echter in 829 wijzigt ten gunste van de uit zijn tweede huwelijk geboren zoon Karel hetgeen tot een reeks burgeroorlogen leidt. Tot afstand gedwongen te Çompiègne in oktober 833 doch door zijn jongere zoons in zijn macht hersteld te Saint-Denis op 01-03-834. Dit wordt bevestigd door een hernieuwde kroning te Metz op 28-02-835. Hij overlijdt op een eiland in de Rijn bij Ingelheim op 20-06-840, begraven te Saint-Arnould bij Metz.
Had in ca. 793 een verhouding met een onbekende vrouw.
Kind hieruit:

a. Arnulf.

Trouwt 1e in 794 of 795 met Irmingard, overleden op 03-10-818, dochter van Ingram graaf in de Haspengouw en **.
Kinderen hieruit:

b. Lotharius I.
c. Pepijn I.
d. Rotrude.
e. Berta.
f. Hildegardis.
g. Lodewijk II.

Trouwt 2e te Aken febr. 819 met Judith Welfsdr. van Beieren, geboren ca. 800, overleden te Tours op 19-04-843, begraven aldaar (Saint-Martin), dochter van Welf I graaf in Beieren en Eigilwich uit Saksen.

Kinderen hieruit:

h. Gisela.
i. Karel II de Kale, volgt III.

Voorts had Lodewijk tussen 851 en 853 een relatie met een onbekende vrouw.

III
Karel II de Kale
Keizer der Franken † 877.
Trouwt 1e Ermentrudis van Orléans.

Geboren te Frankfurt aan de Main op 13-06-823, overleden te Maurienne op 06-10-877, begraven in het klooster Nantua, later Saint-Denis. Vormt reeds vanaf 829 het middelpunt van handelen van zijn ouders om hem (in strijd met de als definitief bedoelde Ordinatio Imperii) een eigen rijk te bezorgen. Door zijn vader tot koning gekroond en aangesteld tot hertog van Maine-Quierzy in september 838 en van Aquitanië op 13-12-838. Strijdt na de dood van zijn vader samen met zijn halfbroer Lodewijk de Duitser tegen hun oudste broer Lotharius I die zij verslaan bij Fontenoy (bij Auxerre) op 25-06-841.
Verkrijgt West-Francië bij het verdelingsverdrag van Verdun in augusutus 843. Wordt na jarenlang verzet van de aristocratie in het hem toebedeelde rijksdeel alsnog door "bijna alle" wereldlijke en geestelijke groten van Aquitanië tot koning gekozen en door de aartsbisschop van Sens gezalfd en gekroond te Orléans in 848. Weet echter (o.a. door de voortdurende Noormannen-invallen) pas vanaf 860 een zekere consolidering te bereiken. Schaart zich van dan af, samen met Lodewijk de Duitser, aan de zijde van Theutberga wier huwelijk met hun neef Lotharius II kinderloos is, wat dus tot een komende verwerving, althans deling van het Middenrijk kan leiden. Laat zich na de plotselinge dood van Lotharius II (08-08-869) tot koning van Lotharingen wijden te Metz op 09-09-869, doch moet het oostelijke deel daarvan afstaan aan Lodewijk de Duitser bij het verdrag van Meersen op 08-08-870. Laat zich na de dood van zijn neef Lodewijk II door paus Johannes VIII tot keizer kronen te Rome op 25-12-875.
Geacclameerd door een Italiaanse Rijksverzameling tot "protector et defensor" (en daarmee feitelijk tot koning) te Pavia febr. 876. Tracht na de dood van Lodewijk de Duitser (28-08-876) via een bliksemveldtocht naar Aken alsnog het hele Middenrijk te verwerven maar wordt door Lodewijk de Jonge bij Andernach verslagen op 08-10-876. Treft op een rijksverzameling te Quierzy, waar voor de duur van zijn afwezigheid de erfelijkheid van lenen per cartularium wordt afgekondigd, op 14-06-877 voorbereidingen om de paus tegen de Saracenen te hulp te komen maar ziet daartoe in Italië geen kans.
Trouwt 1e te Quierzy op 13-12-842 met Ermentrudis van Orléans, geboren ca. 830, overleden op 06-10-869, dochter van graaf Odo van Orléans.

Kinderen hieruit:

a. Judith van West-Francië, volgt 4b.
b. Lodewijk II.
c. Karel, het kind.
d. Karloman, de Blinde.
e. Lotharius.
f. Ermentrudis
g. Hildegardis.
h. Gisela.
i. Rothrudis.

Trouwt 2e op 12-10-869, bevestigd Aix-la-Chapelle op 22-01-870, een Bosonide vrouw, overleden tussen 910 en 03-02-911, dochter van Bivin graaf en abt van Gorze en **, dochter van Boso de Oude graaf van Italië en nicht van koningin Theutberga, echtgenote van Lotharius II.
Kinderen hieruit:

j. Rothildis.
k. Drogo.
L. Pepijn.
m. **.
n. Karel.

4b
Judith van West Francië
† na 870.
Trouwt 3e Boudewijn I met de IJzeren Arm Graaf van Terwaan.

Geboren omstreeks 844, overleden na 870. Trouwt 1e te Verberie op 01-10-856 met Aethelwulf, koning van Wessex. Trouwt 2e in 858 met Aethelbald, koning van Wessex.
Trouwt 3e te Auxerre op 13-12-863 met Boudewijn I met de IJzeren Arm, graaf van Terwaan 866, bestuurder van de gouwen Kortrijk, Aardenburg en West-Vlaanderen en mogelijk Mempiscus (tussen Gent en Kortrijk). Hij verloor in 862 na zijn schaking van Judith van West-Francië zijn graafschappen maar verzoende zich met haar vader keizer Karel de Kale en werd in 864 opnieuw aangesteld tot graaf in de gouwen Vlaanderen, Waas en Gent en na 866 in de streek Sint-Omaars (Ternois). Leke-abt St. Pietersabdij te Gent 870. Toezichthouder en raadgever van kroonprins Lodewijk (de Stamelaar) bij het vertrek van Karel naar Italië. Hij overleed op 21-01-879.
Kind uit 3e huwelijk:
Boudewijn II graaf van Vlaanderen, volgt 5b.

5b
Boudewijn II van Vlaanderen
Graaf van Vlaanderen † 918.
Trouwt Aelfthryth van Wessex.

Geboren omstreeks 864. Graaf van Vlaanderen 879-918. Usurpeerde na afloop van invallen van de Noormannen in de jaren 879-883 grondbezit en rechten in de hele streek tussen Schelde en Artois. Gold als grondlegger van Vlaanderen als territoriaal vorstendom. Wisselde herhaaldelijk van partij in de strijd tussen de diverse Westfrankische koningen en liet aartsbisschop Fulco van Reims (900) en graaf Heribert I van Vermandois (vóór 907) vermoorden. Richtte een groot aantal burchten op ter bescherming van zijn gebied. Overleed op 10-09-918, begraven te Gent.
Trouwt omstreeks 884 met Aelfthryth van Wessex, geboren omstreeks 872, dochter van koning Alfred I de Grote van Engeland 871-899 en Elswitha van Gainsborough. Zij stak omstreeks 884 het Kanaal over. Gravin van Vlaanderen. Overleden op 07-06-929.
Kind hieruit:
Arnulf I de Grote, volgt 6b.

6b
Arnulf I de Grote

Graaf van Vlaanderen † 965.
Trouwt Adela van Vermandois.

Geboren 885/90, graaf van Vlaanderen 918-964. Na de dood van zijn vader graaf van Noord-Vlaanderen en na de dood van zijn broer Adalofi, heer van Boulogne 933. Veroverde het graafschap Ponthieu. Bevorderde de kloosterhervormingen van Gerard van Brogne. Deed grote schenkingen aan de St. Pieter te Gent. Trof regelingen met de Westfrankische koning Lotharius ter bescherming van diens jeugdige kleinzoon als opvolger in 962. Overleden op 27-03-965, begraven in de St. Pieter te Gent.
Trouwt in 933 of 934 met Adela van Vermandois, geboren 910/15, dochter van Heribert II graaf van Vermandois 907-943 en Adela (of Liegarde) van Neustrië. Werd 933 uitgehuwelijkt om de vrede tussen het huis Vlaanderen en de Heribertiner graven te bestendigen. Gravin van Vlaanderen, overleden tussen 958 en 960, begraven te Gent.
Kinderen hieruit o.m.:
Boudewijn III.
Hildegard van Vlaanderen, volgt 7b.
Elstrude.

7b
Hildegard van Vlaanderen
† ca. 980.
Trouwt Dirk II Graaf van Rijnland en Kennum.

Geboren 936/37, overleden tussen 11-04-975 en 11-04-980, begraven te Egmond.
Trouwt in 938 met Dirk II, geboren omstreeks 932, zoon van Dirk I (bis), vermeld 936-941 en Gerberga (Geva) van Hamalant. Graaf in het West-Friese gebied tussen Maas en Vlie 962-988. Schonk Egmond op 15-06-950 ter ere van de bijzetting van St. Adalbertus een stenen kerk. Nam in 965 de grafelijke burcht te Gent in. Bood in 975 de Egmondse abdij een Evangelarium aan. Kreeg op 25-08-985 zijn lenen in Maasland, Kennemerland en op Texel van koning Otto III in vrij eigendom. Overleed op 06-05-988.
Kind hieruit o.m.:
Arnulf 'Gandensis', volgt 8b.

8b
Arnulf 'Gandensis'
Graaf van Rijnland etc. † 993.
Trouwt Liutgard van Luxemburg.

Geboren te Gent omstreeks 951. Graaf van (het latere Holland) 988-993. Vergezelde in 983 keizer Otto II van Duitsland naar Rome. Breidt zijn gebied uit naar het zuiden. Overleden (gesneuveld) op 18-09-993, vermoedelijk aan de monding van de Maas, begraven in de Egmondse abdijkerk. Later als heilige vereerd.
Trouwt in mei/augustus 980 met Liutgard van Luxemburg, dochter van Siegfried van Verdun graaf van Luxemburg 963-998 en Hadewig van Lotharingen. Schenkt op 20-09-993 het bezit Rugge aan de St. Pieterskerk van Gent voor het zieleheil van haar gemaal. Verzoende zich juni 1005 met de opstandige West-Friezen. Overleed op 13-05-(na 1005), begraven in de Egmondse abdijkerk.
Kind hieruit o.m.:
Dirk III 'Hierosolomyta', volgt 9b.

9b
Dirk III 'Hierosolomyta'
Graaf van Rijnland etc. † 1039.
Trouwt Othilde van de Nordmark.

Geboren omstreeks 981. Volgde in 993 zijn vader op als graaf van (het latere Holland) onder voogdij van zijn moeder. Koloniseerde omstreeks 1015 de Riederwaard. Versloeg in 1018 het keizerlijk leger van Hendrik II bij Vlaardingen. Maakte een bedevaart naar Jeruzalem. Steunde na 1024 Koenraad II in de strijd om het Duits koningschap. Overleed op 27-05-1039, begraven in de Egmondse abdijkerk.
Trouwt vóór 1019 met Othilde van de Nordmark, geboren omstreeks 993, mogelijk dochter van Bernard I markgraaf van de Nordmark 1018-1044 en ** Vladimirovna van Kiev. Keerde na de dood van haar man terug naar Saksen (1039), overleed te Quedlinburg op 31-03-1044.
Kind hieruit o.m.:
Floris I, volgt 10b.

10b
Floris I
Graaf van Rijnland etc. † 1061.
Trouwt Gertrudis (Geertruida) van Saksen-Billung.

Geboren na 1019. Volgde zijn broer Dirk IV op als graaf van (het latere Holland) 1049-1061. Trachtte zijn

macht uit te breiden in de Bommelerwaard doch werd vermoord bij Nederhemert op 28-06-1061 door een handlanger van bisschop Willem van Cuijk. Hij werd begraven te Egmond.
Trouwt omstreeks 1050 met Gertrudis (Geertruida) van Saksen-Billung, geboren te Saksen omstreeks 1033, dochter van Bernard II Billung hertog van Saksen 10-11-1059 en Eilika van Schweinfurt. Regentes voor haar minderjarige zoon Floris II 1061-1071. Week in 1069 met haar tweede man uit naar Gent toen Godfried III "met de Bult" tegen Holland ten strijde trok. Overleed op 04-08-1115, begraven in de St. Walburgskerk te Veurne (België). Trouwt 2e in 1063 Robrecht I de Fries graaf van Vlaanderen.
Kind het 1e huwelijk o.m.:
Dirk V, volgt 11b.

11b
Dirk V
Graaf van Rijnland etc. † 1091.
Trouwt Othelhildis **.

Geboren omstreeks 1054. Stond onder voogdij van zijn stiefvader Robrecht de Fries 1061-1071. Zag op 30-04-1064 zijn landen bij Rijnland en Westflinge vervallen verklaard aan Utrecht bij oorkonde van keizer Hendrik IV. In 1071 verdreven uit Kennemerland doch werd in 1076 opnieuw aangesteld tot graaf na de moord op hertog Godfried II "met de Bult". Onttrok de Zuidhollandse eilanden aan de macht van de Utrechtse bisschop en nam juni 1076 de sterkte IJsselmonde in. Steunde in 1078 in de Investituurstrijd de pauselijke partij. Overleed op 17-06-1091, begraven te Egmond.
Trouwt vóór 26-07-1083 met Othelhildis, overleden op 18 nov. (?), begraven te Egmond.
Kind hieruit o.m.:
Floris II de Vette van Holland, volgt 12b.

12b
Floris II de Vette
Graaf van Holland † 1112.
Trouwt Geertruida van Lotharingen.

Volgde in 1091 zijn vader Dirk V op als graaf van Holland. Voerde in 1101 als eerste de titel graaf van Holland als leenman van de Utrechtse bisschop. Nam in 1096 geen deel aan de eerste kruistocht maar stimuleerde nieuwe veenontginningen bij de grote rivieren. Overleden op 02-03-1122, begraven in de Egmondse abdijkerk.
Trouwt omstreeks 1108 met Geertruida van Lotharingen.
Kind hieruit o.m.:
Dirk VI van Holland, volgt 13b.

13b

Dirk VI
Graaf van Holland † 1157.
Trouwt Sophia van Rheineck.

Geboren ca. 1109, overleden op 05-08-1157, begraven te Rijnsburg.
Trouwt ca. 1124 met Sophia van Rheineck, overleden te Jeruzalem op 26-09-1176, begraven aldaar.
Dochter van Otto van Rheineck en Geertruid van Northausen. Door dit huwelijk kwam het graafschap Bentheim in handen van de graven van Holland.
Kinderen hieruit o.m.:
Floris III van Holland, volgt 14b.
Otto IV/I van Bentheim.

14b
Floris III
Graaf van Holland † 1190.
Trouwt Ada van Schotland.

Geboren ca. 1128, overleden op 01-08-1190 tijdens een kruistocht aan de pest. Was een trouwe bondgenoot van de Duitse keizer Frederik Barbarossa.
In 1158 en van 1176 tot 1178 stond hij de keizer persoonlijk terzijde bij diens strijd in Italië.
De graven van Holland, Gelre en Kleef namen gezamenlijk aan de derde kruistocht deel. Keizer Frederik Barbarossa verdronk toen hij een rivier wilde oversteken en graaf Floris III kort na hem van uitputting op 01-08-1190 in Antiochië. Andere bronnen wijten zijn dood aan de gevolgen van een pestepidemie die op dat moment in Antiochië woedde. Hij werd begraven in de Petruskerk van Antiochië.
Trouwt op 28-09-1162 met Ada van Schotland, overleden op 11-01-1208, begraven te Middelburg.
Zuster van koning Malcolm IV van Schotland.
Kind hieruit o.m.:
Willem I van Holland, volgt 15b.

15b
Willem I
Graaf van Holland † 1222.
Trouwt Aleida van Gelre.

Overleden op 04-02-1222, begraven te Rijnsburg.
In 1189 begeleidde Willem zijn vader tijdens diens deelname aan de derde kruistocht. Zijn vader overleed in 1190 tijdens deze kruistocht en zelf werd Willem tijdens zijn terugtocht in Frankrijk gevangen genomen. Hij keerde in 1191 in Holland terug en raakte in onmin met zijn oudere broer Dirk VII die zijn vader Floris III als graaf van Holland was opgevolgd. Willem zocht daarom steun bij de opstandige Friezen. Omdat Dirk op dat moment niet weg kon uit Zeeland, stuurde hij zijn vrouw Aleid met een leger naar West-Friesland. In november 1195 kwam het tot een treffen tussen Aleid en haar zwager Willem. Aleid wist het treffen naar haar hand te zetten door de leiders van Niedorp en Winkel om te kopen. Uiteindelijk werd de ruzie tussen beide broers bijgelegd en kreeg Willem het bestuur over het graafschap Midden-Friesland. Deze functie bracht Willem echter al snel weer in conflict met zijn broer. Hendrik de Kraan, heer van Kuinre, hield plundertochten in Midden-Friesland. Willem nam wraak en vernietigde de Kuinderburcht. Deze Hendrik van Kuinre was leenman van de bisschop van Utrecht. Dirk VII had van Hendrik VI in 1196 het tijdelijk bewind over het bisdom Utrecht toegekend gekregen en zijn oom Dirk van Holland als bisschop van Utrecht laten aanstellen. Dirk VII kon dus niet toestaan dat zijn broer bezittingen van het bisdom Utrecht vernielde en liet Willem door Hendrik van Kuinre gevangen nemen. Willem ontsnapte echter en vluchtte naar Otto I van Gelre. Dirk VII was als beheerder van het bisdom Utrecht namelijk in conflict gekomen met Otto van Gelre omdat deze het Oversticht (Overijssel en Drenthe) wilde bemachtigen van het bisdom. In 1197 trouwde Willem met Aleida van Gelre, de dochter van zijn gastheer.
Toen graaf Dirk VII in 1203 stierf, was van zijn drie kinderen alleen zijn dochter Ada nog in leven. Willem betwistte het recht van opvolging van Ada die onmiddellijk na de dood van haar vader in het huwelijk was getreden met Lodewijk II van Loon. Het gevolg was de zogenaamde “Loonse oorlog”. Aanvankelijk was Willem aan de winnende hand maar in 1204 wist Lodewijk hem met behulp van de steun van de graaf van Vlaanderen en de bisschoppen van Luik en Utrecht naar Zeeland te verdrijven. Vanaf 1205 wist Willem het graafschap vanuit Zeeland te heroveren. In 1206 werd de vrede getekend en formeel werd het graafschap tussen Willem en Lodewijk van Loon opgedeeld. Willem kreeg Zeeland en de streek rond Geertruidenberg, Lodewijk de rest. Het lijkt er echter op dat Willem gewoon doorregeerde in Holland.
In 1213 ontving hij het graafschap als rijksleen van keizer Otto IV en hierna was Willem I ook in naam graaf van Holland. In 1214 nam hij aan de zijde van keizer Otto IV deel aan de slag bij Bouvines. De Franse koning Philippe-August versloeg daar een coalitie van Duitsers, Engelsen en Vlamingen en hun bondgenoten. Hij wordt dan de behaarde graaf van Holland genoemd.
In 1216 nam Willem I deel aan een Franse expeditie naar Engeland tegen Jan zonder Land. De Engelse koning bracht het verdrag uit 1206 weer boven tafel en erkende alleen Lodewijk van Loon als graaf van Holland. Ook bereikte hij dat Willem I door de paus in 1216 werd geëxcommuniceerd. Mede om van deze ban af te komen heeft Willem I in 1217 aan de vijfde kruistocht deelgenomen. Op deze tocht verwierf hij veel roem.
Met zijn leger van Friezen, Hollanders en Vlamingen zeilde Willem langs de Europese kust op weg naar het Heilige land. Door een storm raakten de schepen uit koers en de vloot, waarbij zich inmiddels ook Engelse schepen hadden gevoegd, zocht beschutting op een Portugese rivier. De Portugese koning Alfons II wist de kruisridders over te halen hem te helpen in de strijd tegen de Moorse overheersing in zijn land. Willem I gaf gehoor aan het verzoek en voer op 30-07-1217 met zijn vloot naar Lissabon. De stad was tachtig jaar eerder tijdens de tweede kruistocht bevrijd maar de Moren waren nooit helemaal verdreven uit Portugal. Na een hevige strijd om fort al-Kasr en met de belofte van Willem I op een vrije aftocht, gaven de Moren zich op 21-10-1217 over. Eenmaal buiten de vesting stortte het leger van Willem I zich op de ongewapende Moren en slachtten dezen af. Als dank bood de Portugese koning de kruisridders land aan. Vele ridders aanvaardden dit. Willem I verloor hierdoor een groot deel van zijn leger en vroeg daarom aan paus Honorius III om hem te ontheffen van zijn kruisvaartverplichting en hem toe te staan in plaats daarvan de strijd in Portugal voort te mogen zetten. De paus weigerde om op dit verzoek in te gaan.
Een deel van de vloot ging daarna op weg naar Akko.
Willem zelf overwinterde met de rest van de vloot in Portugal en zou later volgen.

In de lente van 1218 kwam Willem met de Friezen, Hollanders en Engelsen aan in Akko waar de andere kruisridders zich reeds hadden verzameld. Besloten werd om de Noord-Egyptische stad Damiate te veroveren zodat daarna de rest van het door de Ayyubiden geregeerde rijk kon worden ingenomen.
Op 27-05-1218 kwamen de kruisridders aan bij Damiate en op 05-11-1219 viel de stad in handen van de kruisvaarders. De Egyptische sultan al-Kamil stelde daarop voor om Damiate te ruilen voor Jeruzalem.
De meeste kruisridders waren ingenomen met dit voorstel maar de pauselijke afgezant Pelagius weigerde dit omdat niet door onderhandelingen maar door strijd Jeruzalem moest worden ingenomen. Toen Willem I dit hoorde ontstak hij in woede en keerde met zijn leger terug naar huis. Pelagius en een deel van de kruisridders trokken verder Egypte in, richting Caïro, maar zij werden verrast door de jaarlijkse overstroming van de Nijl. Hun legerplaats veranderde in een eiland en ze moesten het pas veroverde Damiate opgeven in ruil voor een vrije aftocht. Ontgoocheld keerden ze terug naar huis.
Willem I verleende stadsrechten aan Geertruidenberg (1213), Middelburg (1217), Dordrecht (1220) en waarschijnlijk ook aan Leiden. Tijdens zijn bewind zijn een aantal belangrijke waterstaatkundige werken uitgevoerd waaronder de bedijking van de Groote of Hollandsche Waard. Ook gaf hij een belangrijke aanzet tot het ontstaan van de Hoogheemraadschappen
Trouwt te Stavoren in 1197 met Aleida van Gelre, waarschijnlijk geboren ca. 1178, overleden op 12-02-1218, begraven te Rijnsburg.
Kind hieruit o.m.:
Floris IV van Holland, volgt 16b.

16b
Floris IV
Graaf van Holland † 1234.
Trouwt Machteld van Brabant.

Geboren op 24-06-1210, gedood tijdens een steekspel te Corbie in Frankrijk op 19-07-1234, begraven te Rijnsburg. Hij volgde zijn vader op in 1222. De eerste paar maanden, totdat hij op zijn twaalfde jaar meerderjarig verklaard werd, stond hij onder voogdij van graaf Boudewijn van Bentheim.
Floris IV breidde zijn gebied uit met het Land van Altena. Floris nam deel aan de oorlog tegen de Stedingers in 1234. Volgens sagen maakte Floris dusdanig grote indruk op Mathildis II van Boulogne tijdens het tournooi te Corbie, dat zij hem vervolgens een liefdesbrief stuurde. Haar man Filips Hurepel die ook deelnam aan het toernooi, kon dit niet over zijn kant laten gaan en stak Floris dood.
Trouwt (verloofd te Antwerpen op 05-11-1214) in 1224 met Machteld van Brabant, geboren ca. 1197, overleden op 22-12-1267, begraven te Loosduinen, dochter van Hendrik I van Brabant en Mathilde van Boulogne.
Kinderen hieruit o.m.:
Willem II.
Floris de Voogd.
Aleida van Holland, volgt 17b.

17b
Aleida van Holland
† 1284.
Trouwt Jan I van Avesnes Graaf van Henegouwen.

Ook bekend als Aleid(a) van Avesnes, gravin van Henegouwen. Overleden tussen 01-03 en 09-04-1284, begraven te Valenciennes. Zij is, vanwege haar broer graaf Willem II, om politieke redenen op 09-10-1246 getrouwd met Jan van Avesnes en verhuisde naar Valenciennes.
Na de dood van haar twee broers, Willem II en Floris de Voogd, kreeg Aleid tussen 1258 en 1263 de voogdij over Floris V van Holland en al zijn bezittingen waaronder zijn landgoed. Zij ging zichzelf voogdes van Holland en Zeeland (tutrix de Hollandie et Zeelandie) noemen.
Ze keerde terug naar Holland waar zij in contact kwam met de families Cats, van Voorne en van Maerlant. In 1258 kocht Aleid de polder Nuwer Scye op van Dirk Bokel ter hoogte van het huidige Schiedam (gebied tussen de Hoogstraat, Boterstraat en de Broersvest). Zij was de stichtster van Huis te Riviere in Schiedam, het oudste en destijds op een na grootste slot in het graafschap Holland. Dit kasteel was in de Franse stijl gebouwd. Het was het eerste vierkante kasteel van Holland. Ook liet zij een kerk en gasthuis bouwen. Ze gaf Schiedam het recht om een weekmarkt en een jaarmarkt te houden. Tolvrijheid volgde snel. In 1275 verleende zij met toestemming van graaf Floris V, stadsrechten aan Schiedam.
Trouwt op 09-10-1246 met Jan I van Avesnes, geboren te Houffalize april 1218, graaf van Henegouwen, overleden op 24-12-1257, begraven te Valenciennes.
Kinderen hieruit o.m.:
Jan.
Gwijde van Avesnes, volgt 18b.

18b
Gwijde van Avesnes
Bisschop van Utrecht † 1317.

Gwijde of Guy van Avesnes (ook wel van Henegouwen), geboren in ca. 1253, aartsdiaken van Luik, bisschop van Utrecht 1301-1317. Overleden op kasteel Ten Goye op 28-05-1317, begraven in de Domkerk te Utrecht.
Graaf Jan I van Henegouwen die tevens (als Jan II) graaf van Holland was, wist Gwijde in 1301 tot bisschop van Utrecht benoemd te krijgen ten koste van Adolf II van Waldeck. Gwijde werd door de aartsbisschop van Keulen in 1302 gewijd. Hij bracht een verzoening tot stand tussen de Lichtenbergers en de Fresingers. In 1304 verzwakte de positie van zijn broer Jan door een offensief van Vlaamse troepen die Holland en het Sticht bezetten. Gwijde werd hierbij gevangen genomen (slag bij Zierikzee, 20-03-1304). In zijn afwezigheid grepen de Fresingers de macht in Utrecht met de steun van de gilden die hun voorrechten lieten vastleggen in de Gildenbrief van 09-05-1304. Op 14-09-1305 moest het gilderegime capituleren voor de vrijgelaten bisschop Gwijde maar de stad behield een hoge mate van autonomie.
Het duurde echter nog tot 1309 voordat de bisschop volledig als wereldlijk vorst door de koning werd erkend. In 1311 nam hij deel aan het eerste Concilie van Vienne en ook daarna was hij veelvuldig in het buitenland te vinden.

Gwijde van Avesnes wist goed te schipperen tussen de verschillende partijen in het Sticht en in de stad en bracht zo een evenwicht tot stand. Hij beheerde persoonlijk de bezittingen van de heren van Amstel (Amstelland) en van Woerden (de stad Woerden) en verleende als zodanig in 1306 stadsrechten aan Amsterdam. In 1315 liet hij zijn tweede burggraaf Ghisebrecht Utengoye onthoofden nadat deze roof-tochten door het Sticht had georganiseerd. Als vervolg in 1317 nam Gwijde van Avesnes met de zwaarste wapens uit die tijd het machtige kasteel Ten Goye in. In de nacht daarop overleed hij.
Na zijn dood vervielen de lenen definitief aan de graaf van Holland.
In de Domkerk in Utrecht is zijn graftombe in geschonden toestand bewaard gebleven.
Gwijde van Avesnes had twee bastaarddochters:
Maria van Avesnes, volgt 19b.
Aleid van Avesnes, gehuwd met Otto van Asperen van Heuckelom.

19b
Maria van Avesnes
Erkend bastaard † 1344.
Trouwt Arnold van Amstel Heer van IJsselstein, Oudshoorn etc.

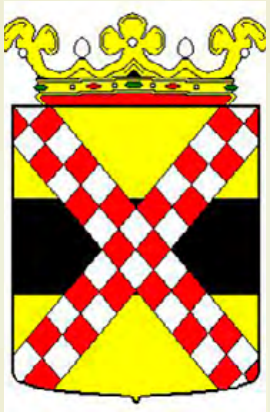

Geboren ca. 1290, overleden na 01-09-1344, begraven te IJsselstein.
Trouwt vóór 06-01-1309 met Arnold van Amstel, heer van IJsselstein, Oudshoorn, Aarlanderveen, overleden kort na 12-02-1363, begraven te IJsselstein. Arnold's vader, Gijsbrecht van IJsselstein raakte in de problemen toen in 1296 enkele edelen graaf Floris V van Holland wilden ontvoeren maar zich genoodzaakt zagen de graaf te doden. Onder de samenzweerders waren Gijsbrecht's oom (de door Joost van den Vondel onsterfelijk gemaakte) Gijsbrecht IV van Amstel en zijn eigen broer Arnold van Benschop. Gijsbrecht werd verdacht van medeplichtigheid. In de verwarring die door de moord was ontstaan, was de strijd tussen Holland en het Sticht opgelaaid waarbij Gijsbrecht de kant van het Sticht koos.
De Hollanders namen hem gevangen en belegerden het kasteel van IJsselstein dat verdedigd werd door zijn vrouw Bertha. Na een jaar gaf ze zich over aan de belegeraars. Gijsbrecht was al zijn goederen kwijt. Uiteindelijk zouden ze toevallen aan de bisschop van het Sticht, Guy van Avesnes, de broer van de nieuwe graaf van Holland, Jan I van Henegouwen
Toen in 1308 Gijsbrecht's oudste zoon Arnold trouwde met Guy's dochter, Maria van Henegouwen kreeg Gijsbrecht zijn leengoederen terug. Gijsbrecht kreeg toestemming van de bisschop om in IJsselstein een parochiekerk te bouwen. Deze St. Nicolaaskerk werd in 1310 ingewijd. Zo groeide onder Gijsbrecht's bestuur IJsselstein uit van een kasteel met wat boerderijen tot een stad.
Gijsbrecht overleed in 1342 of 1343 en werd door zijn zoon Arnold opgevolgd als heer van IJsselstein.
Kinderen hieruit o.m.:
Guyote van Amstel-IJsselstein, volgt 20b.
Catharina.

20b
Guyote van Amstel-IJsselstein
Erfdochter van IJsselstein † 1369.
Trouwt Jan I van Egmont Heer van Egmond etc.

Jan I van Egmont, geboren ca. 1310, overleden op 28-12-1369, begraven te IJsselstein.
20-05-1330: Gijsbert, heer van IJsselstein, Arnold van IJsselstein, ridder en Jan van Egmont maken huwelijkse voorwaarden tussen de laatste en jonkvrouwe Guyotte, dochter van heer Arnold van IJsselstein.
20-05-1330: Willem graaf van Holland belooft in aansluiting op de brief van 06-01-1309 jonkvrouwe Guyotte, gehuwd met Jan van Egmont in het bezit te stellen van het huis te IJsselstein indien heer Arnold van IJsselstein geen zoons nalaat.
11-06-1364: Deken en kapittel van Oudmunster te Utrecht geven aan heer Jan heer van Egmont en IJsselstein en vrouwe Guyotte zijn vrouw gedurende haar leven het gerecht, cijns en grote en kleine tienden in de Achtersloot in pacht.
12-09-1364: Albrecht hertog van Beieren, ruwaard van Holland beleent vrouwe Guyotte, vrouwe van IJsselstein en Egmond, zijn nicht met al hetgeen haar vader heer van IJsselstein van de grafelijkheid van Holland in leen hield.
Jan I van Egmont was heer van Egmond, heer van IJsselstein, baljuw van Kennemerland (1353-1354) en stadhouder van Holland.
Hij was een zoon van Wouter II van Egmont en Beatrijs van de Doortoghe. In december 1327 is er sprake van dat hij "corteliken zine jaren hebben zoude" en dan leenhulde zou moeten doen. Al op 20-05-1330 gaf graaf Willem III Jan I van Egmont en zijn vrouw Guyote de verzekering hen in het bezit te zullen stellen van het huis en de heerlijkheid IJsselstein met toebehoren wanneer haar vader, heer Arnoud die in 1343 zijn vader Gijsbrecht van Amstel als heer van IJsselstein zou opvolgen, geen zonen zou nalaten. Nadat keizerin Margaretha op 26-08-1346 Arnoud van IJsselstein en zijn vrouw hun van de Hollandse grafelijkheid in leen gehouden goederen in onversterfelijk erfleen gegeven had, verklaarden Jan I van Egmont en zijn vrouw op 27-12-1346 alle schulden van Arnoud van IJsselstein te zullen betalen en zijn testamentaire beschikkingen te zullen uitvoeren, "alsoe verre alse ons ende onsen erfnamen die heerscap van Yselsteine van sijnre doer aencoemt". Dit geschiedde uiteindelijk in 1364, na het overlijden van Arnoud van IJsselstein in 1363. Het uitzicht op deze omvangrijke erfenis, leengoed van de Hollandse grafelijkheid, heeft grotendeels de opstelling van Jan I van Egmont tegenover de opvolgende landsheren bepaald, waarbij hij, ondanks zijn initiatief tot de vorming en het leiderschap van de Kabeljauwse partij, een grote flexibiliteit aan de dag heeft gelegd. Hij was een pragmaticus. Bovendien was deze erfenis zo veelbelovend dat hij tijdens zijn lange politieke en militaire loopbaan - hij nam in augustus 1328 deel aan de slag bij Kassel en was nadien bij alle militaire evenementen betrokken - zich niet heeft toegelegd op de uitbouw en versterking van zijn vermogenspositie. Tijdens het stadhouderschap van Jan van Henegouwen nam hij een eerste plaats in de "raad van Hillegom" in. In augustus 1344 kreeg hij de grafelijke burcht Nieuwendoorn nabij Alkmaar in bewaring en van 07-12-1344 tot 31-03-1345 nam hij deel aan de derde tocht van graaf Willem IV naar Pruisen. In juni 1345 nam hij deel aan de veldtocht tegen de stad Utrecht en hij zal vermoedelijk ook graaf Willem IV in september 1345 naar Westlauwers Friesland gevolgd zijn. Als raadslid bleef hij tijdens de regering van keizerin Margaretha enigszins op de achtergrond maar hij bleef toen wel in de raad. Onder Willem de Verbeider kwam hij als raadslid en verantwoordelijk bestuursman weer naar voren, onder meer bij de afwikkeling van de bestandsovereenkomst met de Oostfriezen van 17 juli 1347 die hij met zijn schoonvader en andere Hollandse raadsleden wist af te houden en voorts als voorstander van de hernieuwde oorlog met de bisschop van Utrecht in 1348. Aldus nauw betrokken bij de politieke ontwikkelingen tijdens het verbeiderschap van Willem van Beieren, heeft hij na de afwijzing van Margaretha's abdicatievoorstel in 1349 gekozen voor de inhuldiging van Willem van Beieren als landsheer. In de tweede helft van 1349 en de eerste maanden van 1350 legde hij samen met Gerard van Heemskerk, de grondslag voor het Kabeljauws verbond van 23-05-1350 en stelde hij, in samenwerking met Wolfert III van Borselen in Zeeland, pogingen in het werk om Willem van Beieren landsheer te maken. Om hem heen vormde zich in Holland de Kabeljauwse partij. Zeer waarschijnlijk inspirator van en organisator achter de usurpatie van de macht door Willem van Beieren in februari 1351, viel hem vanzelf een leidende positie in het landsbestuur onder graaf Willem V ten deel. In november 1351 werd hij, met de abt van Egmond, belast met een gezantschap naar koning Eduard III van Engeland om diens steun te winnen voor Willem V in de oorlog en om het huwelijk van de graaf met Machteld van Lancaster, nicht van de koning voor te bereiden. Aan de raadswerkzaamheden nam hij, evenals Willem van de Wateringe, gedurende de regering van Willem V in Holland met de hoogste frequentie deel. Van 23-01-1353 tot 22-04-1354 was hij baljuw van Kennemerland, welk baljuwschap hij mede aanvaardde om de door hem als Kabeljauws voorman gemaakte onkosten op de landsheerlijke schatkist te verhalen. Bij de organisatie van de oorlog met bisschop Jan van Arkel en de stad Utrecht in 1355-1356 was hij als raadslid maar ook als particulier door het erfgoed van zijn vrouw Guyote en het huwelijk van zijn dochter Beatrijs met Gijbrecht I van Vianen begin 1355, ten nauwste betrokken. In oktober 1355 werd hem de verdediging van Naarden en de militaire leiding over Kennemerland, West-Friesland, Amstelland en Waterland toevertrouwd. Hij kreeg toen ook een vast daggeld als raadslid van Willem V. Hij behoorde tot de drie ridders en de vier steden die de vrede van 30-06-1356 met de bisschop van Utrecht meebezegelden. Op 09-07-1356 werd hij door Willem V samen met zijn broer Gerard van Egmont en een commissie van stedelijke vertegenwoordigers belast met het bestuur over het land benoorden de Maas gedurende Willem's verblijf buiten het graafschap in verband met zijn inhuldiging als graaf in Henegouwen. De aanvaarding van het ruwaardschap door hertog Albrecht van Beieren werd voorts door hem gesteund: hij leende de hertog 7.000 Brugse schilden met Wieringerland als onderpand voor de aflossing van de schuld van 20.000 schilden aan Lodewijk de Romein. Jan I van Egmont was in hoge mate verantwoordelijk voor het uitbreken van de Hoekse en Kabeljauwse twisten, alsmede voor de beëindiging van de burgeroorlog met de terugkeer van Hoeken in het land en het landsbestuur.
Met hem braken de Van Egmonts door tot de hoogste en belangrijkste bestuursadel in Holland.
Hij is aanwezig bij de slag bij Naarden (1350) en vocht ook mee in de slag bij Zwartewaal ook wel de slag op de Maas genoemd. Jan van Egmont werd vervolgens naar Engeland gestuurd om over het geschil tussen Margaretha van Beieren en Willem V van Holland te praten. Dit werd echter niet opgelost. Hij vervolgt, terug in Nederland, met een krijgstocht tegen de burgers van Bunschoten en hervatte, na de winter van 1356, de oorlog door het kasteel van Nyevelt op last van de graaf te belegeren dat hij na zeven weken innam waardoor de oorlog tot een einde kwam.
In onderhavig tijdvak was Jan I van Egmont een van de belangrijkste personen in het landsheerlijk bestuur.
Kinderen hieruit o.m.:
Arend.
Baerte van Egmont, volgt 21b.

21b
Baerte van Egmont
† 1413.
Trouwt 2e Gerrit I van Culemborg Heer van de Leck, Werth etc.

Overleden in 1413. Gehuwd 1e met Walraven van Brederode. Huwelijkse voorwaarden opgesteld 13-12-1360, gestorven in juli 1369, begraven in het koor van de kapel van de Karmelieten te Haarlem, zoon van Dirk heer van Brederode en Beatrix van Valkenburg. Dit huwelijk bleef kinderloos.
Trouwt 2e met Gerrit I van Culemborg. Huwelijkse voorwaarden opgesteld 06-07-1371 waarbij als borgen aanwezig waren o.m. heer Gijsbert van IJsselstein, heer Otto van Leijenberg, Willem van Egmont, Jan van Almelo, Jan van den Vliet en Elias van Woudenberg.
Gerrit I was heer van de Leck, Werth en Wertherbruch, Culemborg en Schalkwijk, overleden op 28-05-1394, zoon van Hubert II van Culemborg en Jutte Petersdr. van de Leck.
Borg en raadsvriend van de hertog van Gelre, 1340 knape, 1352 heer van de Leck, Werth en Wertherbruch, 1371 ridder, 1379 beleend met Culemborg.
Kind uit 2e huwelijk o.m.:
Jan (Johan) II (III) van Culemborg, volgt 22b.

22b
Jan II van Culemborg
Heer van Werth † 1452.
Trouwt 2e Aleida van Götterswick.

Ridder, heer van Werth, 1417 door koop heer van Acqoy. Maakt aanspraken op de heerlijkheid van de Leck. Als opvolger van zijn broer Hubert III (overl. 15-8-1422) op 31-08-1423 beleend met Culemborg, beleend in 1423 met burcht, gerecht en tienden van Maurik, verwerft ook Beusichem en wordt daarmee op 04-06-1434 beleend, overleden op 01-04-1452.
Trouwt 2e (huw. voorw. 18-07-1415) met Aleida van Götterswick, vermeld 1399, ca. 1423 getocht aan Maurik.
Overleden op 03-06-1448, dochter van Arnold III van Götterswick en Mechtild van Reifferscheid.
Kind uit het tweede huwelijk o.m.:
Gerrit van Culemborg.
Arendje van Culemborg, volgt 23b.

23b
Arendje van Culemborg
† 1481.
Trouwt 1e Jan van Homoet Heer van Homoet.

Belooft op 01-10-1447 geen rechtshandelingen te zullen verrichten buiten toestemming van haar vader en haar broer Gerard. Legt op 07-05-1456 een geschil met laatstgenoemde over de nalatenschap van hun broer Sweder voor aan juristen te Keulen. Overleden op 30-03-1481.
Trouwt 1e (huw. voorw. 28-04-1432) met Jan van Homoet, geboren ca. 1410, heer tot Homoet en (half-) Wisch, ontvangt op 29-10-1435 de tol te Emmerik in pand. Overleden na 13-02-1441 maar vóór 1452, zoon van Hendrik heer van Homoet en Stevina van Wisch.
Kinderen hieruit o.m.:

Elisabeth van Homoet, volgt 24b.
Bertha.

24b
Elisabeth van Homoet
† ca. 1484.
Trouwt Sweder van Heeckeren-Rechteren Heer van Voorst en Keppel.

Sweder van Heeckeren genaamd van Rechteren heer van Voorst en Keppel werd op 21-10-1451 beleend door bisschop David van Bourgondië met de heerlijkheid Almelo na opdracht door Johan van Almelo.
In hetzelfde jaar bevestigen Sweder van Voerst jonker tot Almelo en zijn vrouw Elisabeth van Homoet het klooster Albergen in al hetgeen vroeger gekocht is van jonker Egbert van Almelo en diens zoon Johan.
Blijkens een akte van 10-11-1470 verkoopt Sweder aan zijn broer Otto heer van Rechteren, het huis te Almelo met de vrijheid c.a. onder bepaling dat heer Otto de stad en de heerlijkheid Almelo in hun oude rechten zal handhaven. De overdracht geschiedde op 27-5-1471. Overleden te Keppel in 1484, zoon van Frederick van Heeckeren genaamd van Rechteren en Cunegonda van Polanen.
Kind hieruit o.m.:
Frederik van Heeckeren-Rechteren, volgt 25b.

25b
Frederik van Heeckeren-Rechteren
Heer van Voorst en Keppel † ca. 1521.
Trouwt Jutta van Aeswijn.

Heer van Voorst en Keppel als opvolger van zijn oudste broer Johan. Hij was een opportunist en hij wisselde nog al eens van politieke kleur. Beurtelings steunde hij hertog Karel van Gelre of wel de bisschop van Utrecht naar gelang hem dit het gunstigste leek. Deze houding bracht hem geen geluk, integendeel. Het einde was catastrofaal: bij een twist tussen hertog Karel en de bisschop van Utrecht viel deze laatste in april 1510 het graafschap Zutphen binnen, nam het kasteel Keppel in en verbrandde het tot op de grond toe. Overleden in of kort na 1521.
Trouwt met Jutta van Aeswijn.
Volgens een manuscript genealogie in archief Haus Vornholtz: ...“Is van een steyger doot gefallen ende sin vrou door schrick stierf hier van in den arbeyt van de jongste dochter (Frederica)”...
Vrij vertaald: Zijn vrouw die op dat moment beviel van haar jongste dochter overleed van schrik toen zij vernam dat haar man dood van een steiger was gevallen.
Kind hieruit o.m.:
Frederika van Heeckeren-Rechteren, volgt 26b.

26b
Frederika van Heeckeren-Rechteren
† 1577.
Trouwt Derck van Gelre Heer tot Arcen.

Trouwt (huw. voorw. 07-04-1536) met Derck van Gelre, heer tot Arcen. In 1561 gescheiden van tafel en bed. In 1564 onder curatele gesteld. Overleden in 1580. Zoon van Reynier van Gelre, heer tot Grunsfort en Aleyda Schenck van Nydeggen.
Kind hieruit o.m.:
Frederika van Gelre, volgt 27b.

27b
Frederika van Gelre
† **
Trouwt Everhard van der Schuyren Heer van Hagen.

Uit het Kondschappenboek van Doetinchem d.d. 17-07-1577:
(Voor schepenen van Doetinchem) erschint anwaellt **Everdt vann Schuerenn ther Schuerenn** vor sich unde sin huesfrouwe, juffer Frederich, voerth Anna unde Catharina, ehelige dochter unde respective miterbgenamen wilandt juffer Frederich van Foersth, frouw thot Arssenn, unde beschuldiget umb kundtschop der waerheit unnde dat umb fruchtenn wyllenn des dodes ther ewiger gedechtnisse nhafoelgende getuegenn, by peen 1000 goltgulden. Anfencklich denn getuegenn kondich, dat Everdt van Schueren ther Schueren unde desselben huesfrouw Frederich, voerth Everdt van Broickhuesenn unde desselben huesfrouw, juffer Agnes, als eheliche dochtere unde miterfgenaemen Frauw van Arssenn zei. …
Kind hieruit o.m.:
Frederik van der Schuyren, volgt 28b.

28b
Frederik van der Schuyren
Ritmeester † 1632.
Trouwt Irmgard van Quadt tot Landscroon.

Overleden op 06-12-1632, begraven te Hummelo.
Trouwt 1609 met Irmgard van Quadt tot Landscroon.
Gelders Archief, Archief Familie Van der Capellen, T0467, Inv. Nr. 753:
Magescheid tussen Daem Hendrick van der Schuren Schuren en zijn vrouw Catharina van der Capelle ter eenre, en Frederick van der Schuijren ter Schuijren en diens vrouw Ermgart Quaedt zu Landtzcroen ten andere, over de nalatenschap van hun ouders Everhardt van der Schuren ter Schuren (gelegen te Werden) en Frederica van Arssen, 1613. Afschrift. Met acte waarbij alle rechten op de nalatenschap der moeder, die aan Frederik zal komen, worden overgedragen, 1614. Met een afschrift van de acten over deze overdracht, 1612-1613.
Idem Inv. Nr. 756:
Acte waarbij Frederica van Gelder, dochter van Arssen, weduwe ther Schuer tzo der Schuer, mede voor haar kinderen, aan Herwart van Hagen en diens vrouw Lamberta van Vorden een rente van 6 daalders verkoopt, gaande uit het goed Coninenbergh in het richterambt Doesburg, 1607.
Idem Inv.Nr. 759:
Magescheid tussen Daem Hendrick van der Schuren ter Schuren en zijn broeder Frederick over de vaderlijke nalatenschap, 1616. Met acte, waarbij hun moeder Frederica van Gelre volmacht geeft haar goederen over te dragen aan Frederik, 1619, en met een verklaring over de samenstelling en de verdeling der nalatenschap, 1633.
Kind hieruit o.m.:
Hans C. van der Schuyren, volgt 29b.

29b
Hans Christoffel van der Schuyren
Heer van Hagen † ca. 1639.
Trouwt Elsabé Margriet van Baer tot Slangenburg.

Geboren in 1610. Kapitein der infanterie. Overleden (gesneuveld) voor de Schenkenschans in of vóór 1639.
Trouwt te Zelhem op 22-02-1635 met (zijn stiefzuster) Elsabé Margriet van Baer tot Slangenburg (volgt 28a Reeks II), overleden (overpoosd te Doetinchem op 31-12-1666), dochter van Frederik van Baer en van Judith Ripperda.
Kind hieruit o.m.:
Judith E. van der Schuyren, volgt 30.

Judith Ermgard van der Schuyren
† 1716
Trouwt dr. Frederik van der Capellen Heer van de Boedelhof en Esselt.

Vrouwe van Hagen (1680). Geboren in 1636. Overleden op 11-02-1716, begraven te Gorssel.
Trouwt op 20-06-1660 met dr. Frederik van der Capellen, heer van de Boedelhof en Esselt, geboren te Zutphen op 06-11-1628. Promoveert in 1648 (politica) te Harderwijk, 1658 in de ridderschap van Zutphen, gedeputeerde in de raad van de graafschap, extra-ordinair gecommiteerde ter Staten-Generaal, overleden op 26-09-1706, zoon van Alexander van der Capellen en Emilia van Zuylen van Nyevelt.
Kind hieruit o.m.:
Alexander van der Capellen, volgt 31.

31
Alexander van der Capellen
Heer tot Hagen en Boedelhof etc. † 1730.
Trouwt Maria Johanna van Heeckeren.

Heer tot Hagen, later Boedelhof, Aertsbergen en Esselt. Geboren op 15-01-1668. In 14-08-1691 geadmitteerd tot ridderschap van de graafschap, burgemeester te Doesburg, 1702 gedeputeerde, 1716 gecommitteerde in de Raad van State, ter Staten-Generaal en ter admiraliteit te Amsterdam, 20-04-1721 schultis binnen en buiten Zutphen, curator der Academie, overleden op 30-01-1730, begraven te Gorssel.
Trouwt 1e in 1705 Sophia Margaretha Catharina van Wylich, dochter van Johan Albrecht van Wylich heer tot Kervendonck en Anna Catharina van Boetzelaer.
Trouwt 2e Zutphen op 22-01-1709 met Maria Johanna van Heeckeren (volgt 31c Reeks III), vrouwe tot Oncking, geboren te Zutphen op 23-04-1689, overleden in 1750, dochter van Robert van Heeckeren heer tot Enghuysen en Anna Wilhelmina Cecilia van Keppel.
Zij hertrouwt te Zutphen op 22-04-1749 Joost Salner.
Kinderen uit het 2e huwelijk:
Frederik Robert Evert van der Capellen, volgt 32.
Maria Antoinetta Walburga van der Capellen, geb. 1712, stiftsjuffer te Bedbur, overleden Ulenpas op 11-10-1757, gehuwd te Zutphen/Hoog Keppel op 4/11-3-1736 met: Willem Hendrik van Rouwenoort, heer tot Holthuysen, later Ulenpas en Hunderen, geb.Twello 3-11-1705.

32
Frederik Robert Evert van der Capellen
Heer van Boedelhof † 1755.
Trouwt Anna Margrieta Elisabeth van Lijnden.

Geboren te Zutphen op 24-02-1710, gedoopt Zutphen op 26-02-1710. Kocht in 1745 Huis den Dam (Zutphen), de heerlijkheid Berkenwoude en Agterbroek (Zuid-Holland) en de heerlijkheid Rysselt. In 1733 geadmireerd, 1742 raad van Zutphen, 1751 schout van Zutphen, raad in de hof van Gelderland, ordinair gedeputeerde van het graafschap Zutphen. Overleden te Zutphen op 28-07-1755, begraven te Gorssel op 01-08-1755.
Trouwt (huwelijkse voorwaarden) op 17-07-1731 met Anna Margrieta Elisabeth van Lijnden, vrouwe tot Rysselt, geboren op Huis de Plack op 06-11-1707, gedoopt te Bemmel op 10-11-1707, overleden op 04-05-1785, begraven te Gorssel, dochter van Godert Philips van Lijnden heer van de Plack en Rysselt en Anna Cornelia Isabella van Coeverden. Zij erft in 1731 de heerlijkheden de Plack en Rysselt van haar broer Jasper Carel.
Zij vertrokken op 20-07-1731 (met attestatie) van Gorssel naar Warnsfeld.
Kind hieruit o.m.:
Alexander P. van der Capellen, volgt 33.

33
Alexander Philippe van der Capellen
Heer van Berkenwoude en Agterbroek † 1787.
Trouwt Maria Taets van Amerongen.

Geboren te Warnsfeld op 05-02-1745, gedoopt te Warnsfeld op 07-02-1745. Kolonel der cavalarie, kamerheer van prins Willem V. Verliet het hof wegens patriotisme, ging in dienst van de provincie Holland, 1787 kolonel en gouverneur van Gorcum.
Nadat hij de stad na één kanonschot overgaf aan de Pruisen, werd hij op 17-09-1787 door de Pruisen gevangen genomen en opgesloten in Wesel. Overleden te Utrecht op 10-12-1787 aan de gevolgen van de gevangenschap, begraven te Gorssel. Op 07-08-1788 werd het familiegraf te Gorssel door de bevolking met buskruit opgeblazen. Op 01-08-1830 bij K.B. nr. 11, op verzoek van zijn zoon Godert, postuum verheven tot baron voor al zijn nakomelingen.
Trouwt te Houten op 16-11-1773 met Maria Taets van Amerongen, geboren op 14-05-1755, overleden te IJsselstein op 10-08-1809, dochter van Gerard Godert Taets van Amerongen heer van Oud Amelisweerd en Susanna Hasselaer.
Hieruit o.m.:
Godert A. G. Ph. van der Capellen, volgt 34.

34
Godert Alexander Gerard Philip van der Capellen
Heer van Berkenwoude en Agterbroek.
Gouverneur-generaal van Nederlandsch-Indië † 1848.
Verhouding met de Javaanse Zaiëm.

Geboren te Utrecht op 15-12-1778 in de Wittevrouwenstraat bij de ouders van zijn moeder. Gedoopt in de Waals-Hervormde St. Pieterskerk te Utrecht. Opgevoed door de Waalse predikant Pierre Chevallier. Studeerde 1797 Romeins en hedendaags recht te Utrecht, 1799 Staatswetenschappen te Göttingen.
1800 kamerjonker van de hertog van Saksen-Weimar, 1803 secretaris Rekenkamer Departement Utrecht, 1805 lid Raad van Financiën, 1806 staatsraad, 1807 assessor Landdrost van Utrecht, 1807 secretaris-generaal Departementaal Bestuur Utrecht, 1808 ridder, later commandeur in de Orde van de Unie, 1808 landdrost Oost-Friesland, 1808 lid Raad van State sektie Wetgeving en Binnenlandse Zaken, 1809 minister van Binnenlandse Zaken en Eredienst, 1813 Comissaris-generaal Departement Zuiderzee, 1814 jonkheer. Bij Org. besluit nr. 14 op 28-08-1814 benoemd in de ridderschap van Gelderland, 1814 commissaris des konings bij het provisioneel Gouvernement-generaal van België, 1814 secretaris van Staat voor de Belgische provincies te Brussel, 1814 buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister bij het Congres van Wenen, 1814 secretaris van Staat, Koophandel en Koloniën, 1814 lid Comissie-generaal, aangesteld als Gouverneur-generaal Ned.-Indië, 1815 secretaris van Staat, 1815 commandeur in de Orde van de Nederlandse Leeuw, vertrekt 1815 naar Ned.-Indië, aankomst 10-05-1816, 1816 Commissaris-generaal voor Ned.-Indië, 19-08-1816 overdracht van Java door de Engelsen, 1819 effectief Gouverneur-generaal van Ned.-Indië en opperbevelhebber van Land- en Zeemacht beoosten Kaap de Goede Hoop, 1821 grootkruis in de Orde van de Nederlandse Leeuw, 01-05-1824 bij K.B. nr. 97 baron op allen, 1825 teruggeroepen als Gouverneur-generaal vanwege zijn kritiek op het financiële beleid.
Op 02-02-1826 samen met zijn vrouw met het Engelse schip de S.S. Bombay via Londen teruggekeerd naar Holland. Koopt 1827 Huis Vollenhove te De Bilt, 1829 President-curator van de Utrechtse Hogeschool, opperkamerheer van koning Willem I, 1838 buitengewoon gezant bij de kroning van koningin Victoria te Londen, 1840 als Nederlands gezant naar Londen om de troonsbestijging van koning Willem II bij het Engelse hof bekend te maken, 1840 minister van Staat, actief bij hervormingen van het lager onderwijs.
Overleden te Utrecht op 10-04-1848 aan de gevolgen van een steenworp opgelopen op 23-02-1848 tijdens de Februari Opstand te Parijs.
Trouwt te Utrecht op 20-03-1803 met Jacoba Elisabeth barones van Tuyll van Zuilen (Serooskerken), dit huwelijk bleef kinderloos.
Had in Indië gedurende de periode 1817-1825 een verhouding met de Javaanse Zaiëm.
Hieruit erkende bastaardzoon:
Alexander Martinus van der Zaiëmsz (volgt 35-1 Reeks IV).

Verantwoording Illustraties Reeks I

Tekening schildverheffing bij A, getekend door W. Schmelzer.
Beeld Sigebert bij A, Ernst R. Wyrobeck 1988, Raadhuistoren Keulen.
Kaart bij A, Internet.
Tekening grafzerk Oda bij E, Eugène Thirion. Fotodetail St. Joriskerk te Amay.
Kerkraam St. Arnulf bij F, foto Graoully St. Glossindekerk te Internet.
Wapens bij G, H, I, J, 7, 23 en 27, getekend door W. Schmelzer.
Schilderij Begga bij G, St. Majoluskerk te Cluny.
Beeldje Begga bij G, Internet.
Prent Pepijn van Herstal bij H, Belgische postzegel 1946.
Prent Karel Martel bij I, Internet.
Grafbeeld bij I en J, St. Denis.
Schilderij Pepijn de Korte bij J, door L.F Emil 1837, hangt in het Historisch Museum te Versailles.
Munt bij J, Internet.
Beeld Berthe van Laon bij J, Jardin du Luxembourg Parijs.
Kroon bij I, Schatkamer Hofburg Wenen.
Reliekhouder bij I, Schatkamer Dom te Aken.
Portret Karel de Grote bij I, Internet.
Wapen bij I, Heraut van Beieren.
Handtekening Karel de Grote bij I, Internet.
Gravure Hildegard bij I, Internet.
Schilderij Lodewijk de Vrome bij II, hangt in het Historisch Museum te Versailles.
Gravure Judith bij II, Weingarter Stifterbuchlein, Württembergische Landesbibliothek Cod. Hist. Q584.
Schilderij Karel III bij III, hangt in het Historisch Museum te Versailles.
Miniatuur bij III, Reims ~870 Bayerische Staatsbibliothek.
Grafbeeld Ermentrudis bij III, St. Denis.
Miniatuur Judith bij 4, Internet.
Wapen Vlaanderen bij 4, Gravenkapel O.L. Vrouwekerk te Kortrijk.
Schilderij Boudewijn I bij 4, Gravenkapel O.L. Vrouwekerk te Kortrijk.
Schilderij Boudewijn II bij 5, Gravenkapel O.L. Vrouwekerk te Kortrijk.
Schilderij Arnulf I bij 6, Gravenkapel O.L. Vrouwekerk te Kortrijk.
Miniatuur Dirk II en Hildegard bij 7, uit Evangelarium Egmond, Koninklijke Bibliotheek Den Haag.
Gravure bij 8 t/m 16, Filips Galle uit Vosmerus Principes Hollandiae et Zeelandiae, Hist. Bibl. J. Lute, Egmond.
Beeld Aleida bij 17, Internet.
Grafbeeld bij 18, detail tombe, Domkerk Utrecht.
Wapen bij 19, Internet.
Grafsteen bij 19, St. Nicolaaskerk Ysselstein.
Tekening kasteel Ysselstein bij 19, Roelant Rochman.
Gravure Jan I bij 20, Handschrift Koninklijke Bibliotheek Brussel nr. 18003.
Foto Ruine Ysselstein bij 20, Internet.
Gravures bij 21, handschrift Stamvaders, heren en graven van Culemborg, Rijksarchief Gelderland nr. 0439.
Gravure slot Culemborg bij 22, kaart Joan Blaeu.
Wapen Culemborg bij 22, stadhuistrap Culemborg.
Luchtfoto kasteel Rechteren bij 24, Internet.
Wapen van der Capellen bij 30, wapenboek St. Bartholomeusgasthuis Utrecht fol. 56.
Schilderij Frederik van der Capellen bij 30, Internet.
Schilderij Alexander van der Capellen bij 31, door P.C. Soutman Milwaukee Art Museum USA.
Gravure graf van der Capellen te Gorssel bij 31, Universiteitsbibliotheek Leiden, P325 n. 167.
Gravure Alexander van der Capellen bij 34, Rijksmuseum Amsterdam.
Zegel bij 34, Museum Rotterdam nr. 45431.
Schilderij Godert Alexander Gerard Philip van der Capellen bij 34, Rijksmuseum Amsterdam.
Prent Godert A.G.Ph. van der Capellen te velde bij 34, Internet.
Schilderij Godert A.G.Ph. van der Capellen bij 34, Museum Sejarah Batavia.
Foto huis Vollenhove bij 34, Internet.